

บทบาทของฝ่ายตุลาการในประเทศไทย

นายธีรารังสรรค์ หงษ์สุนทร

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๓

ISBN 974-563-704-1

013158

I B 834 293

ROLE OF THE JUDICAIRY IN THAILAND

Mr. Thumrongsak Hongkumdtot

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Laws

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทบาทของฝ่ายบุคลากรในประเทศไทย

โดย

นายช่วงศักดิ์ หงษ์ขุนทด

ภาควิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ดร. อักษราท จุฬารัตน์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานิต มั่นสุข

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทนิติศาสตร์

[Signature]

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประสิทธิ์ ภูนาท)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ ไชวโกล)

[Signature]

.....กรรมการ
(ดร. อักษราท จุฬารัตน์)

[Signature]

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานิต มั่นสุข)

[Signature]

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ชานินทร์ ทรัพย์วิเชียร)

[Signature]

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เมธธา วัฒนชะวีระกุล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	บทบาทของฝ่ายตุลาการในประเทศไทย
ชื่อนิสิต	นายธำรงศักดิ์ หงษ์ขุนทด
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร. อักขราทร จุฬารัตน์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวัฒน์ มั่นสุข
ภาควิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	๒๕๒๖

บทคัดย่อ

ในรูปแบบของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ศาลยุติธรรมเป็นสถาบันหนึ่งที่ได้รับมอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดี และมีอำนาจหน้าที่ภายในขอบเขตหนึ่ง กล่าวคือ อำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายแพ่ง (เอกชน) และกฎหมายอาญาเท่านั้น การขยายขอบเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีออกไปคือ การมีอำนาจตรวจสอบฝ่ายบริหารหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายปกครอง และการมีอำนาจตรวจสอบการชกั้รัฐธรรมนูญของกฎหมายที่บัญญัติขึ้นโดยฝ่ายนิติบัญญัติ ขอบข่ายอยู่ภายใต้เงื่อนไขของความ เป็นมาทางประวัติศาสตร์ ระบบกฎหมาย หลักการแบ่งแยกอำนาจและการจัดระบบศาลยุติธรรม ของประเทศที่ได้ขยายขอบเขตอำนาจของศาลยุติธรรมให้มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว

การพิจารณาพิพากษาคดีหรือการบังคับการ ตามกฎหมายของศาลยุติธรรม จะมีผล ก่อให้เกิดความแน่นอนเที่ยงธรรมทางกฎหมาย และความยุติธรรมได้มากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับ การจัดระบบศาลยุติธรรมให้มีรูปแบบที่เหมาะสมแก่การใช้อำนาจหน้าที่ และใน ขณะเดียวกันต้องอยู่บนพื้นฐานแห่งอุดมคติของระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือ การจัดตั้งศาลที่มี อำนาจหน้าที่สำหรับการพิจารณาพิพากษาคดีตามประเภทและลักษณะของคดี ผู้พิพากษาในศาลแก่ ละศาลโดยเฉพาะศาลสูงสุดของประเทศ จะต้องประกอบไปด้วยผู้พิพากษาที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสิทธิภาพในการใช้กฎหมายที่อยู่ในวงวิชาชีพทางกฎหมาย ประชาชนมีอำนาจแต่งตั้งและ ควบคุมผู้พิพากษาไม่โดยทางตรงก็ทางอ้อม การแต่งตั้งและควบคุมผู้พิพากษาโดยทางอ้อมนั้น ได้ แก่การที่ประชาชนมอบหมายให้ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร หรือองค์กรพิเศษอื่นใดที่จัดตั้งขึ้นโดย เฉพาะในรูปแบบของกลุ่มบุคคลให้ทำหน้าที่แทนประชาชนนั่นเอง

สำหรับประเทศไทย ศาสตร์ยุทธิธรรมได้รับมอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดี หรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายแพ่ง (เอกชน) กฎหมายอาญา การตรวจสอบฝ่ายบริหาร หรือ บังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายปกครอง การจัดระบบศาลยุทธิธรรมนั้น ศาลแต่ละศาลจะมีอำนาจ พิจารณาพิพากษาคดีหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้นทั้งหมด และมากน้อยต่าง กันแล้วแต่อำนาจของศาลแต่ละศาล การแต่งตั้งและคุณสมบัติของผู้พิพากษาในศาลแต่ละศาลจะ เหมือนกันยกเว้นความมีอาวุโสของผู้พิพากษา คณะกรรมการตุลาการมีอำนาจแต่งตั้งและควบคุม ผู้พิพากษา รูปแบบของคณะกรรมการตุลาการประกอบด้วยบุคคลที่อยู่ในกลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพเป็น ผู้พิพากษา และไม่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับประชาชนไม่ว่าในทางตรงหรือทางอ้อม กล่าว คือ ประชาชนและฝ่ายนิติบัญญัติ หรือฝ่ายบริหารในฐานะที่ได้รับมอบหมายจากประชาชน มิได้มี ส่วนในการแต่งตั้งบุคคลเข้าไปเป็นกรรมการตุลาการที่ประกอบขึ้นเป็นคณะกรรมการตุลาการแต่ อย่างใด การจัดระบบศาลไทยในลักษณะดังกล่าวข้างต้นนั้นเอง ปัญหาที่จะท้อพิจารณาก็คือ ระบบศาลไทยมีรูปแบบที่ใช้อำนาจต่อการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้เกิดความแน่นอนเที่ยงธรรม ทางกฎหมายและความยุติธรรมได้มากน้อยเพียงไร และตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งอุดมคติของการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยหรือไม่

การวิจัยจะพิจารณาทั้งในค่านิยมที่จริงจังและบทบัญญัติของกฎหมาย อันเป็นการศึกษา ทั้งในทางรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ผสมกันไป ทั้งนี้โดยวิเคราะห์พิจารณาถึงหลักการที่ปรากฏอยู่ใน ประเทศต่าง ๆ ที่เป็นหลักการเฉพาะของแต่ละประเทศ และหลักการร่วมที่ประเทศต่าง ๆ ได้ มีร่วมกัน แล้วนำสิ่งที่ได้วิเคราะห์พิจารณานั้นมาศึกษาและวิจัยหลักการของประเทศไทย และหา แนวทางแก้ไข ปรับปรุงหลักการของประเทศไทย โดยจัดระบบศาลไทยให้ประกอบไปด้วยศาลที่มี ขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่เฉพาะคดีประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ศาลแต่ละ ศาลจะมีผู้พิพากษาที่มีคุณสมบัติแตกต่างกันไป ทั้งในด้านความรู้ความสามารถ และมีประสิทธิภาพ ในการใช้กฎหมายในวงวิชาชีพกฎหมาย คณะกรรมการตุลาการในฐานะที่เป็นองค์กรที่มีอำนาจแต่งตั้ง และควบคุมผู้พิพากษานั้น รูปแบบของคณะกรรมการตุลาการจะท้อมีลักษณะที่จะสามารถสร้าง ความเป็นกลางและเป็นธรรม และได้รับความเชื่อถือความศรัทธาจากประชาชน โดยจะท้อมีการ แต่งตั้งบุคคลที่อยู่ในวงวิชาชีพกฎหมาย ซึ่งมีชื่อเฉพาะผู้พิพากษาเข้ามาเป็นกรรมการตุลาการ การ แต่งตั้งกรรมการตุลาการบางส่วนให้อยู่ในอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้เข้า มามีส่วนในการแต่งตั้งและควบคุมผู้พิพากษานั้นเอง

Thesis Title: Role of the Judiciary in Thailand
Name: Mr. Thumrongsak Hongkunthot
Thesis Advisor: Dr. Ackaratorn Chularat
Co-Advisor: Assistant Professor Suphanit Mansuk
Department: Law
Academic Year: 1983

ABSTRACT

Within a democratic system, courts of Law are institutions vested with the power and duty to adjudicate. Such power and duty are, however, circumscribed, namely, they apply only to judicial deliberations and enforcement of Civil and Criminal Law. The extension of judicial power to review administrative actions or enforce administrative law and to examine conflicts between an Act of Parliament and the Constitution depend upon historical evolution, the legal system concerned, the separation of powers and the organisation of courts.

Adjudication and law enforcement by courts of law can ensure the realisation of justice in Law, but justice itself may vary in degrees according to how the judicial system is organised to use its power and do its duty in a suitable manner. This also has to be based upon democratic ideals, Firstly, there must be established courts vested with the jurisdiction to adjudicate in certain type of disputes. Secondly, the judges of each courts, especially the highest court of the land, must be capable and have experience with respect to application of law within the spectrum of the legal profession. Thirdly, the general public must have the power to appoint and control judges whether directly or indirectly. With respect to the latter, control

can arise through the general public's delegation of power to the Legislature, the administration or special organs specifically established as representatives of the general public.

In the case of Thailand, the courts have been conferred the power to adjudicate and enforce Civil Law and Criminal Law. They are empowered to review administrative actions and to enforce administrative law. Within the organisation of courts, each court has varying degrees of power to adjudicate and enforce such law within the confines of its power. The appointment and qualifications of judges for each court are similar Service Commission, with the exception of the seniority factor. The Judicial Service Commission has the power to appoint and control judges and it is not linked directly or indirectly with the general public. This implies that the general public and the Legislative or the Executive upon whom the public have conferred powers do not participate in appointing persons to such Judicial Service Commission and in organising the Thai courts mentioned. The problem to be considered, therefore, is to what extent the Thai judicial system ensures the application of law for the advancement of legal certainty and justice and whether it is based upon democratic ideals.

This piece of research will study facts and legal provisions which are conducive to interaction between Political Science and Law. It will analyse the evidence available in various countries, including individual and common principles from such countries. It will use such materials to assist in the study and analysis of the Thai judicial system and search for solutions and improvements of the principles to be found in Thailand. This is linked with the need to organise the courts in Thailand so as to enable them to have jurisdiction in certain

cases in accordance with the different qualifications of the judges, whether from the standpoint of knowledge or experience in applying the law within the legal profession. With reference to the Judicial Service Commission which has the power to appoint and control judges, its constitution must be based upon impartiality and Justice. It must enjoy the trust of the general public and it should have some members who are not judges but are from other branches of the legal profession. Moreover, appointment of various members of the Judicial Service Commission should be within the purview of the Legislature so as to enable the general public to participate in appointing and controlling judges.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ ดร. อักษราทร จุฑารัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นและตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์บัญญัติ สุชีวะ ที่ได้มีส่วนในการให้ข้อคิดเห็น สนับสนุน และเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้มีส่วนทำให้วิทยานิพนธ์นี้ได้สำเร็จลุล่วงโดยมีความถูกต้องและสมบูรณ์

วิทยานิพนธ์นี้ไม่อาจจะทำสำเร็จได้ ถ้าปราศจากซึ่งการกระตุ้นเตือนให้กำลังใจ ให้การสนับสนุนจากบิดามารดา บุตรจึงขอกราบเท้า ขอบพระคุณในความมีพระคุณที่บิดามารดาได้มีแก่บุตร และบุตรขอจารึกไว้ในจิตใจตลอดไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
บทนำ	
ความเป็นมาของปัญหา	๑-๒
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
ขอบเขตของการวิจัย	๓-๔
วิธีการดำเนินการวิจัย	๕
ประโยชน์ที่ไ้จากการวิจัย	๕
๑. แนวความคิดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของฝ่ายตุลาการ	
๑.๑ วิเคราะห์ศัพท์	
๑.๑.๑ ความหมายของ "ฝ่ายตุลาการ"	๖-๗
ก. ความหมายที่เกิดจากหลักการแบ่งแยกหน้าที่ (Separation of Functions)	๖-๗
ข. ความหมายในลักษณะขององค์กรที่ใช้อำนาจหน้าที่ ...	๘
ค. ความหมายในลักษณะของบุคคลที่ใช้อำนาจหน้าที่	๘
๑.๑.๒ ความหมายของ "บทบาท"	๘-๑๐
๑.๑.๓ บทบาทของฝ่ายตุลาการ คืออะไร	๑๐-๑๔
๑.๒ ปัญหาของขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ของฝ่ายตุลาการ	
๑.๒.๑ แนวความคิดทางประเทศฝรั่งเศส	๑๕-๑๘
๑.๒.๒ แนวความคิดทางประเทศอังกฤษ	๑๘-๒๕
ก. ทัศนะของศาสตราจารย์ A.V. Dicey ว่าด้วยหลัก	

นิติธรรม (Rule of Law) : การไม่แบ่งแยกอำนาจ พิจารณาพิพากษาคดี	๑๔-๒๓
๑.๒. การมีคณะกรรมการทางปกครอง (Administrative Tribunals) : การนิยามความแตกต่างระหว่างคำว่า "judicial decision" quasi-judicial "decision" และ "administrative decision".	๒๓-๒๕
๑.๒.๓ หลักการในประเทศไทย	
๑.๓ หลักการแบ่งแยกอำนาจและฝ่ายตุลาการ	
๑.๓.๑ หลักการแบ่งแยกอำนาจ (separation of powers)	๒๓-๓๐
๑.๓.๒ ผลและการตีความหลักการแบ่งแยกอำนาจ	๓๑-๓๕
๑.๓.๓ รูปแบบของการแบ่งแยกอำนาจ	๓๕-๓๘
๑.๔ การสร้างและรักษาความเป็นกลางของตุลาการ	
๑.๔.๑ คุณสมบัติของตุลาการ	๓๘-๔๓
๑.๔.๒ จรรยาบรรณของตุลาการ	๔๓-๔๕
๑.๔.๓ การถอนตัวออกจากการพิจารณาพิพากษาคดี	๔๖-๔๗
๑.๔.๔ ข้อกำหนดความรับผิดชอบของตุลาการในการปฏิบัติหน้าที่	๔๗-๕๐
๒. ประวัติความเป็นมาของฝ่ายตุลาการไทย	
๒.๑ ฝ่ายตุลาการไทยสมัยกรุงสุโขทัย	
๒.๑.๑ องค์การที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดี	๕๑-๕๓
ก. พระมหากษัตริย์	
ข. ชุนศาลพระลาการ	
๒.๑.๒ ลักษณะของการใช้อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดี ..	๕๓-๕๔
๒.๒ ฝ่ายตุลาการไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา	
๒.๒.๑ องค์การที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดี	๕๔-๕๕
ก. พระมหากษัตริย์	
ข. พระลาการ	

- ๒.๒.๒ ลักษณะของการใช้อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดี ๕๗-๕๘
- ก. การแยกใช้อำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดี
- ข. ข้อกำหนดในการพิจารณาพิพากษาคดี

๒.๓ ฝ่ายตุลาการ ไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

- ๒.๓.๑ องค์การที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดี
- ก. สมัยก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองแผ่นดินในรัชกาลที่ ๖
- ๒๔๗๕
- ๕๘-๖๒
๑. พระมหากษัตริย์
๒. ลูกขุน
๓. ราชอาณาจักร
๔. ผู้ปรับ
- ข. สมัยหลังการปกครองแผ่นดินในรัชกาลที่ ๖ ๒๔๗๕ ... ๖๒

- ๒.๓.๒ ลักษณะการใช้อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดี
- ก. ยุคแรกเริ่มและการสืบทอดลักษณะมาจากสมัยกรุงศรีอยุธยา ๖๓-๖๕
- ข. ยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงและเข้าสู่หลักการใหม่ ... ๖๕-๖๑๐
๑. ประกาศตั้งกระทรวงยุติธรรม : วิธีทางใหม่
- แห่งศาลและตุลาการ
- ๖๕-๖๖
๒. พระราชอำนาจของกษัตริย์ที่มีต่อการพิจารณาพิพากษาคดีของฝ่ายตุลาการ
- ๖๗
๓. อำนาจของเสนาบดีกระทรวงยุติธรรมและอธิบดีศาลฎีกาที่มีต่อการพิจารณาพิพากษาคดีของฝ่ายตุลาการ
- ๖๘
๔. ระบบศาลเมื่อตั้งกระทรวงยุติธรรมแล้ว
- ๖๘

- ๒.๓.๓ สถานะของฝ่ายตุลาการ
- ก. พระราชอำนาจของกษัตริย์ที่มีต่อสถานะของฝ่ายตุลาการ ๗๑-๗๒
- ข. การจัดตั้งคณะกรรมการตุลาการและสถานะของฝ่ายตุลาการ
- ๗๒-๗๗
- ค. การเข้าสู่ตำแหน่งและคุณสมบัติของตุลาการ
- ๗๗-๗๘

๓.	ความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายตุลาการกับระบอบการเมืองแบบประชาธิปไตย	
๓.๑	ฐานะของฝ่ายตุลาการในระบอบการเมือง	๗๕-๘๓
๓.๑.๑	สาขาแห่งอำนาจของรัฐที่แยกออกต่างหากและมีความเท่าเทียมกัน	๘๐-๘๘
๓.๑.๒	วิเคราะห์การแบ่งแยกอำนาจและฝ่ายตุลาการ	๘๘-๙๓
๓.๒	อำนาจอธิปไตยของฝ่ายตุลาการ	
๓.๒.๑	ความมีอำนาจสูงสุดของกฎหมาย (supremacy of law) และฝ่ายตุลาการในประเทศอังกฤษ	๙๔-๑๐๐
	ก. ทศนะของ Henry of Bracton และ Sir Edward Coke	๙๔-๙๗
	ข. ความมีอำนาจสูงสุดของรัฐสภาและการจำกัดบทบาทของฝ่ายตุลาการ	๙๗-๑๐๐
๓.๒.๒	ความมีอำนาจสูงสุดของกฎหมาย (supremacy of law) และฝ่ายตุลาการในประเทศสหรัฐอเมริกา	๑๐๐-๑๐๕
	ก. การพัฒนาของแนวความคิดเริ่มในขณะที่เป็นอาณานิคม	๑๐๑
	ข. หลักการเมื่อสหรัฐอเมริกาประกาศอิสรภาพ	๑๐๑-๑๐๕
๓.๒.๓	ความมีอำนาจสูงสุดของกฎหมายและการจำกัดบทบาทของฝ่ายตุลาการ	๑๐๕-๑๑๐
๓.๓	ความเป็นอิสระของฝ่ายตุลาการและการแบ่งแยกอำนาจ	
๓.๓.๑	ลักษณะของความเป็นอิสระของฝ่ายตุลาการ	๑๑๐-๑๑๒
๓.๓.๒	ความเป็นอิสระในการพิจารณาพิพากษาคดี	๑๑๔-๑๑๕
๓.๓.๓	ความเป็นอิสระในสถานะของฝ่ายตุลาการ	๑๑๕-๑๑๗
๔.	สถานะของฝ่ายตุลาการในระบอบการเมืองแบบประชาธิปไตย	
๔.๑	วิถีทางของการเข้าสู่ตำแหน่งของตุลาการ	

๔.๑.๑	วิธีทางของการ เข้าดำรงตำแหน่งของตุลาการในระบบ กฎหมายจารีตประเพณี (Common Law)	
ก.	วิธีทางของการ เข้าดำรงตำแหน่งของตุลาการประเทศ สหรัฐอเมริกา.....	๑๑๘-๑๒๘
	- การ เข้าดำรงตำแหน่งของตุลาการ ศาลสหพันธรัฐ (Federal Court).....	๑๑๘-๑๒๘
	- การ เข้าดำรงตำแหน่งของตุลาการ ศาลมลรัฐ (State Court).....	๑๒๘-๑๒๘
ข.	วิธีทางของการ เข้าดำรงตำแหน่งของตุลาการ ประเทศอังกฤษ.....	๑๒๘-๑๓๓
๔.๑.๒	วิธีทางของการ เข้าดำรงตำแหน่งของตุลาการในระบบ กฎหมายที่ใช้ประมวลกฎหมาย (Civil Law)	
ก.	วิธีทางของการ เข้าดำรงตำแหน่งของตุลาการ ประเทศ ญี่ปุ่น.....	๑๓๓-๑๓๖
ข.	วิธีทางของการ เข้าดำรงตำแหน่งของตุลาการ สหพันธ์ สาธารณรัฐ เยอรมัน.....	๑๓๖-๑๔๑
	- การ เข้าดำรงตำแหน่งของ ผู้พิพากษาศาลยุติธรรม ของสหพันธ์.....	๑๓๖-๑๔๐
	- การ เข้าดำรงตำแหน่งของ ผู้พิพากษาศาลมลรัฐ...	๑๔๐-๑๔๑
ค.	วิธีทางของการ เข้าดำรงตำแหน่งของตุลาการ ประเทศฝรั่งเศส.....	๑๔๑-๑๔๕
ง.	วิธีทางของการ เข้าดำรงตำแหน่งของตุลาการ ประเทศอิตาลี.....	๑๔๕-๑๔๕
๔.๑.๓	วิธีทางของการ เข้าดำรงตำแหน่งของตุลาการไทย.....	๑๔๕-๑๕๘
ก.	การ แต่งตั้งตุลาการครั้งแรก.....	๑๔๕-๑๔๕
ข.	การ แต่งตั้งตุลาการในตำแหน่งสูงหรือการ แต่งตั้ง ตุลาการ เมื่อเป็นตุลาการแล้ว.....	๑๔๕-๑๕๐

	ค. บทบาทของคณะกรรมการตุลาการที่มีต่อสถานะของตุลาการ	
	๑. องค์ประกอบของคณะกรรมการตุลาการ	๑๕๐-๑๕๓
	๒. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตุลาการ	๑๕๓-๑๕๕
๔.๒	การกำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสมของตุลาการ	
๔.๒.๑	คุณสมบัติของตุลาการในระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law)	
	ก. คุณสมบัติของตุลาการศาลสหรัฐอเมริกา	๑๕๕-๑๖๒
	ข. คุณสมบัติของตุลาการประเทศอังกฤษ	๑๖๒-๑๖๔
๔.๒.๒	คุณสมบัติของตุลาการในประเทศที่ใช้ประมวลกฎหมาย (Civil Law)	
	ก. คุณสมบัติของตุลาการศาลประเทศญี่ปุ่น	๑๖๔-๑๖๕
	- คุณสมบัติของผู้พิพากษาศาลสูงสุด (Supreme Court)	๑๖๕-๑๖๘
	- คุณสมบัติของผู้พิพากษาศาลล่าง (inferior courts)	๑๖๘-๑๖๙
	ข. คุณสมบัติของตุลาการสาธารณรัฐเยอรมัน	๑๖๙-๑๗๑
	ค. คุณสมบัติของตุลาการประเทศฝรั่งเศส	๑๗๑-๑๗๔
	ง. คุณสมบัติของตุลาการประเทศอิตาลี	๑๗๔-๑๗๖
๔.๒.๓	คุณสมบัติของตุลาการไทย	๑๗๖-๑๗๘
๔.๓	การดำรงตำแหน่งของตุลาการ	
๔.๓.๑	การดำรงตำแหน่งของตุลาการในระบบกฎหมายจารีต ประเพณี (Common Law)	๑๗๘-๑๘๓
๔.๓.๒	การดำรงตำแหน่งของตุลาการในระบบกฎหมายที่ใช้ ประมวลกฎหมาย (Civil Law)	๑๘๔-๑๘๖
๔.๓.๓	การดำรงตำแหน่งของตุลาการไทย	๑๘๖-๑๘๘

๕. บทบาทของฝ่ายตุลาการในระบบการเมืองแบบประชาธิปไตย

๕.๑ ลักษณะของการใช้อำนาจหน้าที่ของฝ่ายตุลาการ

๕.๑.๑ หลักการแห่งเหตุผลในการใช้อำนาจหน้าที่ของฝ่ายตุลาการ

- ประการที่หนึ่ง: การตั้งจุดมุ่งหมายในการใช้อำนาจหน้าที่ ๑๘๐-๑๘๒
- ประการที่สอง: การสร้างหลักการสำหรับการพิจารณาพิพากษาคดี..... ๑๘๒-๑๘๕
- ประการที่สาม: การสร้างความสัมพันธ์ในการใช้อำนาจหน้าที่..... ๑๘๕-๑๘๘

๕.๑.๒ ระบบศาลและอำนาจหน้าที่

ก. ระบบศาลและอำนาจหน้าที่ในประเทศที่ใช้กฎหมายจารีตประเพณี (Common Law)

- ๑. ระบบศาลและอำนาจหน้าที่ในประเทศอังกฤษ ๑๘๘-๒๐๘
- ๒. ระบบศาลและอำนาจหน้าที่ในประเทศสหรัฐอเมริกา..... ๒๐๘-๒๐๙

ข. ระบบศาลและอำนาจหน้าที่ในประเทศที่ใช้ประมวลกฎหมาย (Civil Law)

- ๑. ประเทศฝรั่งเศส..... ๑๐๙-๒๑๐
- ๒. ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน..... ๒๑๐-๒๑๑
- ๓. ประเทศอิตาลี..... ๒๑๑-๒๑๓
- ๔. ประเทศญี่ปุ่น..... ๒๑๔-๒๑๕

ค. ระบบศาลและอำนาจหน้าที่ในประเทศไทย..... ๒๑๖-๒๒๐

๕.๒ การตรวจสอบรัฐธรรมนูญโดยองค์กรตุลาการ

๕.๒.๑ ความจำเป็นที่จะต้องมี การตรวจสอบ..... ๒๒๐-๒๒๑

๕.๒.๒ เหตุผลแห่งความแตกต่างของระบบการตรวจสอบรัฐธรรมนูญ

ก. เหตุผลที่ควรจะให้องค์กรใดมีอำนาจหน้าที่วินิจฉัย

ความขัดแย้งรัฐธรรมนูญของรัฐบัญญัติ..... ๒๒๒-๒๒๔

	ช. ผลของความแตกต่างแห่งระบบการตรวจสอบรัฐบัญญัติ	๒๒๑๘-๒๒๑๙
๕.๒.๓	การตรวจสอบรัฐบัญญัติโดยองค์กรตุลาการในประเทศสหรัฐอเมริกา.....	๒๒๑๙-๒๒๒๑
๕.๒.๔	การตรวจสอบรัฐบัญญัติโดยองค์กรตุลาการในประเทศไทย	
	ก. ลักษณะของการตรวจสอบรัฐบัญญัติในประเทศไทย	๒๒๒๑-๒๒๓๒
	ข. ที่มาและปัญหาในการตรวจสอบรัฐบัญญัติโดยองค์กรตุลาการไทย.....	๒๒๓๒-๒๒๓๖
๕.๒	การตรวจสอบฝ่ายบริหาร	
๕.๓.๑	ความจำเป็นและปัญหาของการตรวจสอบฝ่ายบริหาร	
	ก. ความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบ.....	๒๒๓๖-๒๒๓๘
	ข. ปัญหาในการตรวจสอบ.....	๒๒๓๘-๒๒๔๑
๕.๓.๒	ระบบศาลที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบ	
	ก. ลักษณะโดยทั่วไป.....	๒๒๔๑-๒๒๔๒
	ข. ความเป็นมาแห่งความแตกต่างของระบบศาล	
	๑. การแบ่งแยกกฎหมายมหาชนและกฎหมายเอกชนถึงความเป็นมาของระบบศาล.....	๒๒๔๒-๒๒๔๕
	๒. แนวความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมาย.....	๒๒๔๕-๒๒๔๗
	๓. ความเป็นมาของการให้ศาลยุติธรรมพิจารณาคดีปกครองในประเทศไทย.....	๒๒๔๗-๒๒๕๑
	ก. การฟ้องคดีปกครอง.....	๒๒๔๗-๒๒๕๐
	ข. การให้อำนาจศาลยุติธรรมออกหมายบังคับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง.....	๒๒๕๐-๒๒๕๑
	๔. ความเป็นมาของการให้ศาลยุติธรรมพิจารณาคดีปกครองในประเทศสหรัฐอเมริกา.....	๒๒๕๑-๒๒๕๓
	๕. ความเป็นมาของการให้ศาลปกครองพิจารณาคดีปกครองในประเทศฝรั่งเศส.....	๒๒๕๓-๒๒๕๔

๕.๓.๓	อำนาจหน้าที่ของศาลและขอบเขตในการตรวจสอบ	
ก.	อำนาจหน้าที่ของศาลในการตรวจสอบ	
๑.	เมื่อมีบทบัญญัติกล่าวถึงการตรวจสอบของศาลไว้	๒๕๕-๒๕๖
๒.	เมื่อกฎหมายมิได้กล่าวถึงการตรวจสอบของศาล	๒๕๖-๒๕๘
๓.	เมื่อมีบทบัญญัติกฎหมายห้ามการตรวจสอบ.....	๒๕๘-๒๖๒
๔.	เมื่อกฎหมายบัญญัติให้อำนาจแก่ฝ่ายปกครอง ในการใช้ดุลพินิจไว้โดยเฉพาะ.....	๒๖๒-๒๖๓
ข.	ขอบเขตของการตรวจสอบ.....	๒๖๓
๑.	ฝ่ายปกครองกระทำนอกเหนืออำนาจหรือไม่	๒๖๔
๒.	ฝ่ายปกครองปฏิบัติตามวิธีการที่กฎหมายกำหนด ไว้หรือไม่.....	๒๖๕-๒๖๗
๓.	ดุลพินิจของฝ่ายปกครอง.....	๒๖๗-๒๖๘
๖.	สรุป	
๖.๑	สรุป	
๖.๑.๑	หลักการเกี่ยวกับฝ่ายตุลาการ โดยทั่วไป.....	๒๓๐-๒๓๑
๖.๑.๒	หลักการเกี่ยวกับสถานะของฝ่ายตุลาการ.....	๒๓๒-๒๓๕
๖.๑.๓	หลักการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของฝ่ายตุลาการ.....	๒๓๖-๒๓๘
	- การใช้อำนาจหน้าที่ของฝ่ายตุลาการและการจัดระบบ ศาล.....	๒๓๖-๒๓๘
	- การตรวจสอบการจักรรัฐธรรมนุญของรัฐบัญญัติ.....	๒๓๖-๒๓๗
	- การตรวจสอบฝ่ายบริหาร.....	๒๓๗-๒๓๘
๖.๒	เส้นอเนาะ	
	- การจัดตั้งศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเฉพาะเรื่อง	๒๔๐-๒๔๑
	- การแต่งตั้งและคุณสมบัติของผู้พิพากษา.....	๒๔๑-๒๔๒
	- รูปแบบและคุณสมบัติของคณะกรรมการตุลาการ.....	๒๔๒-๒๔๓
	บรรณานุกรม.....	๒๔๔-๒๔๕
	ประวัติผู้เขียน.....	๒๔๕

ความเป็นมาของปัญหา

ฝ่ายตุลาการ ได้แก่ฝ่ายที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี บทบาทของตุลาการจึงได้แก่การเป็นผู้มีหน้าที่ค้นหาความจริง ลบล้างความเท็จ ภาระอันยิ่งใหญ่ของตุลาการไม่มีสิ่งใดนอกจาก "การให้ความยุติธรรม" แต่การให้ความยุติธรรมของตุลาการนั้น ได้ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งสองประการ คือ "ให้ความยุติธรรมโดยเสมอภาคกันภายใต้ขอบเขตกฎหมาย" หรือ "ให้ความยุติธรรมโดยเสมอภาคกันภายใต้การเมือง"^๒ มโนทัศน์แห่งความแตกต่างนี้ มาจากเหตุผลที่ว่า ตุลาการซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางการเมือง หรือเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายที่เกาะกลุ่มกันอย่างแน่นเหนียว อยู่สูงและไกลเกินกว่าการคิรินทางการเมืองจะเอื้อมถึง^๓ ซึ่งมีโมทัศน์ดังกล่าวได้ถูกแสดงออกในลักษณะที่ว่า

มโนทัศน์ว่าด้วยเหตุผลแรกไม่เป็นที่ยอมรับ เพราะเชื่อกันว่าบุคคลที่ร่วมอยู่ในวงการเมืองและเป็นผู้ใช้กฎหมาย เป็นพวกสร้างปัญหาทางกฎหมาย ขอบไซ่ปรัชญาและขอบการทดลอง; กฎหมายคือ สัญลักษณ์แห่งความมีเกียรติ ในขณะที่การเมืองเป็นเรื่องของความสกปรก; กฎหมายคือ ความมั่นคง ส่วนการเมืองคือ ความยุ่งเหยิง บั๊ววน; กฎหมายคือ สิ่งที่ไม่เป็นตัวตน ส่วนการเมืองคือบุคคล; กฎหมายคือ การให้ การเมืองคือ อิสระในการเลือก; กฎหมายคือ เหตุผล การเมืองคือ ความอคติ ลำเอียงและความเห็นแก่ตัว; กฎหมายคือ ความยุติธรรม การเมืองคือ สิ่งที่มีมือใครยาวสาวโคสาวเอา...^๔

^๑ Joel B. Grossman and Joseph Tonenhaus, Frontiers of Jusicial Research (New York: John Wiley & Sons, 1969), p. 27.

^๒ "Equal Justice Under Law" or "Equal Justice Under Politics": Ibid., p. 31.

^๓ Ibid.

^๔ ...is not happily received by all. Admittedly, the joinder of politics and law creates problems—semantic, philosophical, and

จากปัญหาและมีโนทัศน์ดังกล่าว จึงก่อให้เกิดสมมุติฐาน Hypothesis ที่ว่าฝ่ายตุลาการเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางการเมืองหรือไม่อย่างไร ความเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองของฝ่ายตุลาการเป็นไปในลักษณะอย่างไร และจะทำให้เกิดผลกระทบต่อบทบาทของฝ่ายตุลาการในการพิทักษ์รักษา "ความเป็นกลาง" หรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่หลักการที่ว่า การถ่วงและเสริมสร้าง "ความยุติธรรม" จะมีได้มากน้อยเพียงไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิจัยถึงบทบาทของฝ่ายตุลาการของประเทศไทยและต่างประเทศ ทั้งในด้านการบังคับใช้ของกฎหมายและคำขอเท็จจริง และพิจารณาให้เห็นว่า ความเหมาะสมหรือความถูกต้องในปัจจุบันควรได้รับการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะใด ทั้งนี้โดยยกรวบรวมในลักษณะของ "ความถูกต้องหรือผิด" และจะวิจัยไปในลักษณะของ "ความควรหรือไม่ควร" เพราะได้พิจารณาของคณะกรรมการเมืองที่มีความแตกต่างกัน

การวิจัยจะมุ่งพิจารณาเพื่อให้เห็นว่าหลักการที่เกี่ยวกับฝ่ายตุลาการในแง่ของสถาบันนั้น ได้มีการจัดระบบศาลยุติธรรมในลักษณะอย่างไร ในสิ่งเหล่านี้คือ การสร้างความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับฝ่ายตุลาการกับฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติและประชาชน ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าดำรงตำแหน่งและคุณสมบัติของตุลาการ กับอำนาจหน้าที่ที่มอบให้แก่ตุลาการในศาลยุติธรรมที่มีอำนาจหน้าที่ต่างกัน หรือศาลต่างระดับกัน ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวย่อมมีผลต่อบทบาทของฝ่ายตุลาการ

practical, Law is a prestigious symbol, whereas politics tends to be a dirty word. Law is stability; politics is chaos. Law is impersonal; politics is personal. Law is given; politics is free choice. Law is reason; politics is prejudice and self-interest. Law is justice, politics is who gets there first with the most..." : Joel B. Grossman and Joseph Thnahaus, Frontiers of Judicial Research (New York: John Wiley & Sons, 1969), p. 31.

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยจะพิจารณาถึงบทบาทของฝ่ายตุลาการ ทั้งในค่านิยมบัญญัติของกฎหมายและทางค่านิยมเท็จจริง อันเป็นการศึกษาทั้งในค่านิยมศีลธรรมที่สัมพันธ์กับรัฐศาสตร์ เพราะถ้าวิจัยเฉพาะเชิงนิติศาสตร์แล้ว ก็จะถูกจำกัดอยู่เฉพาะบทบัญญัติหรือบทบังคับของกฎหมาย การหาคำตอบก็จะทำได้แค่เพียงว่า สิ่งใดควรจะทำอย่างไรหรือควรจะทำอย่างไรภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ อันเป็นผลซึ่งเฉพาะเป็นเรื่องที่ต้องทำ เรื่องที่อาจเกิดขึ้นได้หรืออาจทำได้ และในสิ่งที่ต้องยึดถือ ทั้งนี้จึงจำเป็นต้องอาศัยหลักการในเชิงรัฐศาสตร์เข้ามาช่วยในการวิจัย เพื่อที่จะได้ทราบว่า สิ่งที่เกิดขึ้นมีข้อเท็จจริงในปัจจุบันและประวัติศาสตร์อย่างไร โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลที่เกิดขึ้นของข้อเท็จจริงนั้น อ่างไรก็ตาม หลักการในเชิงรัฐศาสตร์จะนำมาสู่การวิจัย เฉพาะที่จะนำมาซึ่งหรือเกี่ยวพันโดยตรงกับบทบัญญัติของกฎหมายเท่านั้น ในบางบทจะวิจัยเฉพาะบทบัญญัติของกฎหมาย โดยแยกเป็นรายประเทศไป ทั้งนี้เพราะการวาง "หลักการ" ที่รวมอยู่ในประเทศต่าง ๆ มารวมกัน เพราะมีหลักการเหมือนกัน จะทำให้การวิจัยไม่แน่ว่าจะถูกต้อง จึงต้องวิจัยเป็นรายประเทศ แม้ว่าจะรวมกันยิ่งกว่าจะถือว่าเป็น "หลักการ" สำหรับทุกประเทศ เนื่องจากเรื่องที่ทำการศึกษาวิจัยนี้ มีความหลากหลายและแตกต่างกันมากมายในแต่ละประเทศ โดยเฉพาะมีการพัฒนาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงมาหลายช่วงสมัย จึงเป็นการยากลำบากยิ่งที่จะนำมาวิจัยได้ทั้งหมด การวิจัยจึงทำได้เฉพาะบางช่วงบางตอน บางยุคบางสมัย และบางเรื่องเป็นเฉพาะของแต่ละประเทศ แต่ก็อาจกล่าวได้ว่า ลักษณะแห่งความสำคัญของเรื่องล้วนนำมาวิจัยทั้งสิ้น การวิจัยแบ่งออกเป็น ๒ บท คือ

บทที่ ๑ แนวความคิดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของฝ่ายตุลาการ อันเป็นเนื้อหาไปสู่เรื่อง โดยเริ่มตั้งแต่การทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของฝ่ายตุลาการ บทบาทของฝ่ายตุลาการ การให้ความหมายของบทบาทของฝ่ายตุลาการ เพื่อให้รู้ ให้เข้าใจเรื่องที่จะทำการวิจัย แล้วจึงพิจารณาถึงขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ของฝ่ายตุลาการ ทั้งนี้เพื่อให้รู้ถึงว่าการพิจารณาพิพากษาคดีนั้น เฉพาะศาลยุติธรรมหรือฝ่ายตุลาการเท่านั้น หรืออย่างไรที่มีอำนาจหน้าที่ โดยพิจารณาจากหลักการทางประเทศฝรั่งเศสและอังกฤษ แล้วจึงพิจารณาของประเทศไทย จากนั้นจึงพิจารณาถึงหลักการแบ่งแยกอำนาจ ว่ามีหลักการและรูปแบบอย่างไร และส่งผลสะท้อนมาสู่ฝ่ายตุลาการอย่างไร อันจะเป็นสิ่งที่จะนำไปซึ่งในการพิจารณาในบทอื่นด้วย และสุดท้ายในบทนี้จะพิจารณา

ถึงวิธีการสร้างและรักษาความเป็นกลางของตุลาการ ว่าขึ้นอยู่กับอะไรและเป็นเช่นไร โดยเฉพาะการวิจัยในบทนี้ เป็นการวางหลักการทั่วไป มิได้เจาะจงประเทศไทยใดประเทศหนึ่งและจะพิจารณาของประเทศไทยเฉพาะที่ประเทศไทยได้มีหลักการไว้โดยเฉพาะเท่านั้น

บทที่ ๒ ประวัติความเป็นมาของฝ่ายตุลาการไทย จะพิจารณาถึงความเป็นมาของฝ่ายตุลาการในอดีตมาจนถึงปัจจุบัน ว่าเป็นมาอย่างไรและส่งผลมาสู่หลักการในปัจจุบันเช่นไร ความหลักการที่ว่า อดีตเป็นเครื่องชี้ปัจจุบัน และปัจจุบันเป็นเครื่องชี้อนาคต โดยพิจารณาในเรื่องขององค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดี ลักษณะของการใช้อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดีและสถานะของฝ่ายตุลาการ การวิจัยจะชี้ให้เห็นว่า ฝ่ายตุลาการไทยในปัจจุบันนี้ล้วนวิวัฒนาการและแปรเปลี่ยนมาจากหลักการในอดีต โดยเฉพาะช่วงสมัยการประกาศตั้งกระทรวงยุติธรรม และการเปลี่ยนแปลงการปกครองแผ่นดิน ในปี พ.ศ. ๒๔๗๕

บทที่ ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายตุลาการกับระบอบการเมืองแบบประชาธิปไตย ในบทนี้จะพิจารณาให้เห็นว่า ฝ่ายตุลาการในฐานะที่เป็นสถาบันทางการเมืองนั้น มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และประชาชนอย่างไร โดยฐานะของฝ่ายตุลาการนั้นได้ถูกจัดวางไว้อย่างไรตามระบอบการเมือง อันจะพิจารณาจากบทบัญญัติรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่ได้มีข้อกำหนดเรื่องการแยกใช้อำนาจอธิปไตยของรัฐ อำนาจหน้าที่ของฝ่ายตุลาการแล้วจึงพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายตุลาการว่า อำนาจการพิจารณาพิพากษาคดีของฝ่ายตุลาการนั้น จะขยายไปถึงการชี้ขาดการชกข้อรัฐธรรมนูญของกฎหมายที่ออกมาโดยฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหารหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้โดยพิจารณาจากหลักการทั้งที่ให้ฝ่ายตุลาการมีอำนาจและฝ่ายตุลาการไม่มีอำนาจ สุดท้ายจะพิจารณาถึงหลักความเป็นอิสระของฝ่ายตุลาการ ตามหลักการแบ่งแยกอำนาจ มีหลักเกณฑ์และลักษณะอย่างไร ในการที่จะให้ฝ่ายตุลาการมีความเป็นอิสระ ไม่ถูกแทรกแซงโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ และอย่างไรเป็นการแทรกแซงหรือไม่แทรกแซง ทั้งนี้จะพิจารณาจากหลักความเป็นอิสระในการพิจารณาพิพากษาคดี และความมีอิสระในสถานะของฝ่ายตุลาการ จากหลักการในต่างประเทศและประเทศไทย

บทที่ ๔ สถานะของฝ่ายตุลาการในระบอบการเมืองแบบประชาธิปไตย ในบทนี้จะพิจารณาให้เห็นว่า ความสำคัญและผลของวิถีทางของการเข้าสู่ตำแหน่งของตุลาการ คุณสมบัติของตุลาการ และข้อกำหนดในการดำรงตำแหน่งของตุลาการ ว่ามีลักษณะของความเป็นอยู่และความเป็นไปอย่างไรในแต่ละประเทศ ส่งผลสะท้อนต่อการใช้อำนาจหน้าที่ของฝ่ายตุลาการ

หรือไม่อย่างไร ทำไมจึงได้มีข้อกำหนดที่แตกต่างและไม่เหมือนกันในแต่ละประเทศ โดยจะพิจารณาเป็นรายประเทศไป และโดยจัดเป็นระบบกฎหมายด้วย เพราะแม้ประเทศที่อยู่ในระบบกฎหมายเดียวกัน ก็ยังมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้จะพิจารณาจากหลักการในประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐเยอรมัน อิตาลี ญี่ปุ่น และประเทศไทย

บทที่ ๕ บทบาทของฝ่ายตุลาการในระบบการเมืองแบบประชาธิปไตย ในบทนี้จะพิจารณาให้เห็นว่า มีหลักเกณฑ์และวิธีการอย่างไร เกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ของฝ่ายตุลาการ ลักษณะการตรวจสอบกฎหมายที่ออกโดยฝ่ายนิติบัญญัติว่ามีกี่ระบบ ในแต่ละระบบมีหลักการและวิธีการอย่างไร และสุดท้ายพิจารณาถึงการตรวจสอบฝ่ายบริหารโดยฝ่ายตุลาการ ว่ามีหลักการและวิธีการอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้เห็นถึงความเหมาะสมความถูกต้องว่า บทบาทของฝ่ายตุลาการนั้นควรจะมีลักษณะอย่างไร

บทที่ ๖ บทสรุปและเสนอแนะ จะแยกแยะพิจารณาและการประมวลปัญหาต่าง ๆ ที่กระจัดกระจายในบทก่อนมาสรุป เพื่อนำมาแสดงให้เห็นว่า การวิจัยนี้สามารถที่จะหาคำตอบปัญหาที่ตั้งไว้ได้อย่างไร แล้วจึงจะทำข้อเสนอแนะต่อไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

ใช้วิธีวิจัยในเชิงประวัติศาสตร์ (Historical) และในเชิงบรรยาย โดยวิจัยเอกสารและเสนอรายงานแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) ข้อมูลที่ใช้จะใช้ข้อมูลที่เป็นหลักฐานชั้นที่ ๑ (Primary Sources) และข้อมูลที่เป็นหลักฐานชั้นที่ ๒ (Secondary Sources)

ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย

๑. บทบาทของฝ่ายตุลาการ มีส่วนที่จะส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพและทรัพย์สินของประชาชนและนโยบายแห่งรัฐ การวิจัยจึงอาจเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้าโดยพิชการสืบต่อไปในภายภาคหน้า

๒. เพื่อเกิดความรู้ ความเข้าใจในฝ่ายตุลาการ ทั้งในค่านที่เกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายและข้อเท็จจริงที่มีลักษณะเป็น "หลักการร่วม" และในแง่ของ "การเปรียบเทียบ"

๓. เพื่อประสานแนวความคิดที่เกี่ยวกับฝ่ายตุลาการ ทั้งในค่านประชาชน ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐ รวมทั้งฝ่ายตุลาการเอง อันจะส่งผลให้เกิดความมั่นคงของรัฐและการพัฒนาประเทศชาติบ้านเมืองต่อไป